

కథన:

గార్లియన్ కనెంజిత్

ఊరికి మధ్యన ఉన్న ఆ శిలా విగ్రహాన్ని చూడగానే ఎవరైనా సరే అలా నిలబడిపోతారు. ఆ విగ్రహంలో జీవం ఉట్టిపడుతుంది. అది మనకెంతో ధైర్యాన్ని, ధీమానీ కలిగిస్తుంది. అది రవీంద్ర విగ్రహం అంటారు. కొందరు దానికి రోజూ పూజలు చేస్తారు.

దెయ్యాన్నో, భూతాన్నో చూసి జడుసుకున్న పిల్లలకి ఆ విగ్రహం చూపించి ధైర్యం చెబుతారు. చూడు రవీంద్ర మామయ్యని, ఆ మామయ్య ఉండగా నీకెందుకు భయం. మామయ్య ఎంత గొప్పవాడో తెలుసా? బ్రతికివచ్చాళ్ళూ శత్రువులతో పోరాడాడు. శత్రువులకి చిక్కుకుండా చచ్చిపోయాడు. అలాటి వీరుడు ఒదిలిన చివరి శ్వాస

ఈ గాల్లోనే ఉంది. అది నిన్ను దయ్యార్జించి భూతార్జించి కాపాడుతుంది. అప్పుడు ఆ పిల్లలు ఆ విగ్రహం కేసి చూస్తే "నేనుండగా మీకేం భయం" అని భరోసా ఇస్తున్నట్టు కనిపిస్తుంది. నిజానికి రవీంద్ర ఆ విగ్రహంలా ఆజానుబాహువు కాదు. అతన్ని ఆ ఊళ్ళోవ్వాళ్ళు మొదటిసారి చూసినప్పుడు అతను కాలవలో కొట్టుకొచ్చాడు.

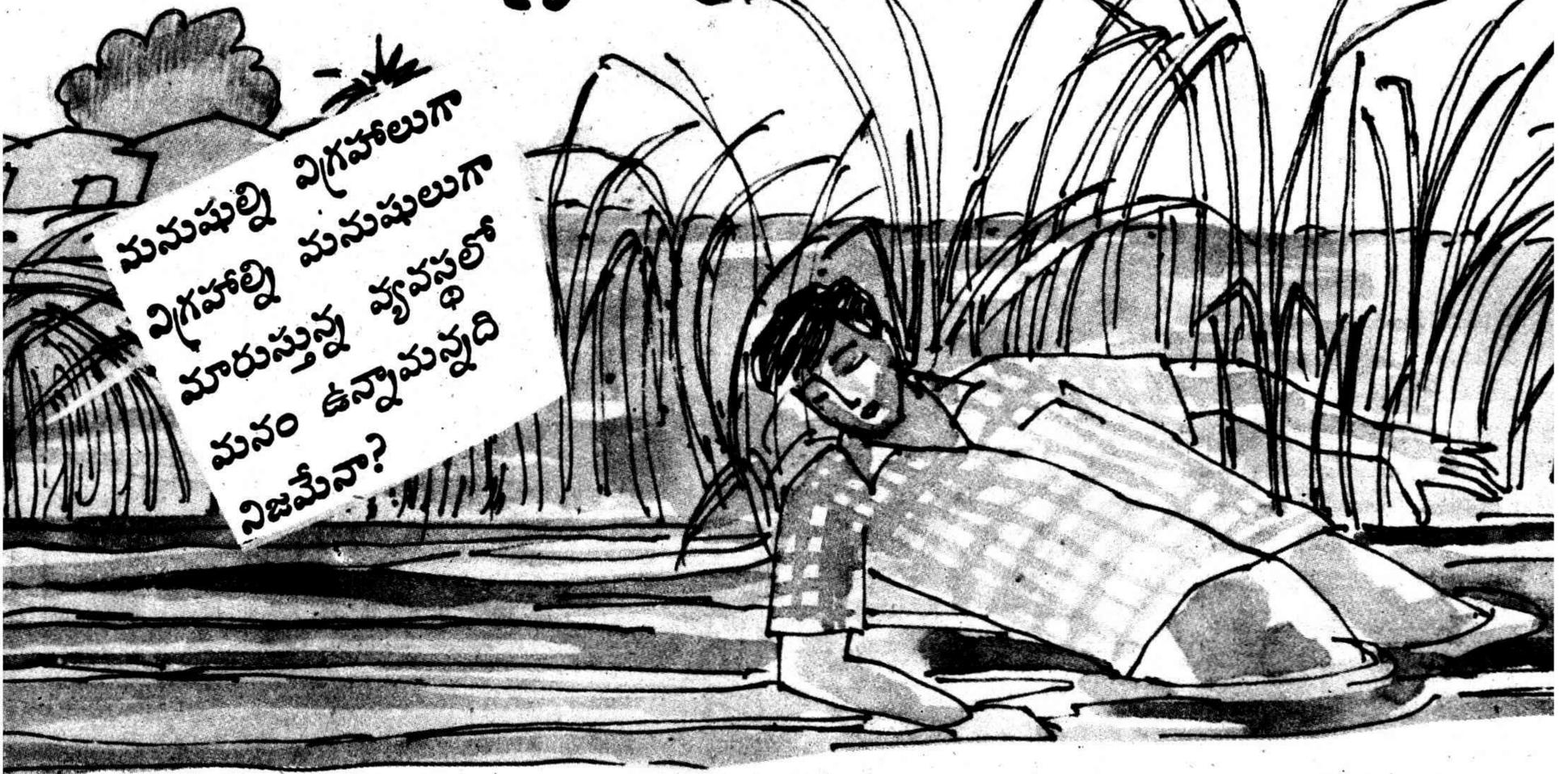
అతని ఒంటిమీద స్పృహ లేదు.

వాట్లు వేస్తున్న ఆడ కూలీలు మధ్యాహ్నం వూట మంచినీళ్ళు తాగడానికని కాలవ దగ్గర కొచ్చి కాలవలో నీళ్ళు ముంచుతుండగా నీళ్ళు ఎర్రగా కనిపించేయి. ఎండకి కళ్ళు చెదిరాయేమోనని నీళ్ళని పరీక్షగా చూశారు. సందేహం లేదు. నీళ్ళు ఎర్రగానే ఉన్నాయి. "సింటబ్బా ఇది" అని అశ్రుర్యపోయేరు. కాలవని నిశితంగా చూశారు. కాలవ ఒడ్డున పెరిగిన రెల్లుదుబ్బల మీద ఎవరిదో గళ్ళచొక్కా కనిపించింది. ఆ చొక్కా మీద రక్తపు మరకలున్నాయి. రెల్లుదుబ్బల మీద నుంచి రక్తం కారుతోంది. అది చూడగానే అక్కడెవరో మనిషి వదివున్నారని గ్రహించారు వాళ్ళు.

"ఒసే లచ్చి ఆటు నూడే! అక్కడెవరో పడ పోయినట్టు ఉన్నారు" అని అరిచింది పెద్దమ్మ. పెద్దమ్మ అందరికీ పెద్దమ్మే. ఆమెకి అరనై ఏళ్ళుంటాయి. ఆమెకంటే చిన్నవాళ్ళందరీ కన్నబిడ్డల్లా చూసుకుంటుంది. అందుచేత ఆమె అందరికీ పెద్దమ్మే.

లచ్చికూడా అటుకేసి చూసింది. అక్కడ ఉత్తిసాక్కాయే కాదు, ఆ సాక్కా తొడుక్కున్న మనిషి వదిపోయి ఉన్నాడని గమనించింది. "మనకెందుకీ

నందిగంకృష్ణారావు

మనుషుల్ని విగ్రహాలుగా
విగ్రహాల్ని మనుషులుగా
మారుస్తున్న వ్యవస్థలో
మనం ఉన్నామన్నది
నిజమేనా?

పెద్దమ్మా! ఆ మదిసి కాలు జారితే కాలవలో పడిపోయేదో, ఎవ్వడైనా తోసేస్తే పడిపోయాడోనే, అతన్ని గురించి పట్టించుకుంటే రేపాద్దున్న పోలీసు కేసులు తగులుకుంటాయే. అసలు మనం నూడనట్లే ఎల్లిపోదాం" అంది పెద్దమ్మా ఎక్కడ ఆ మనిషి సహాయంగా వెళ్ళాలంటుందోనని.

"ఒసోస్ ఎంతమాటన్నావె, నిన్ను కన్నవ్వుడు ఇది ఉత్తి రక్తవు ముద్దేనని రేపాద్దున్న దీంతో కష్టాలెందుకని ఏ ఎట్లోకో ఇసిరేసి ఉంటే ఇవాళ నువ్వు ఎక్కడ వుండేదానివి" అంది పెద్దమ్మా. దాంతో అక్కడ వున్న వాళ్ళందరి గుండెలూ పొంగాయి. గాయాల్లో పడిపోయిన మనిషి తమ బిడ్డేనన్నంత ఆదురాపడ్డారు.

"రండి...రండి" అంటూ ఒక్కొక్కరు పిల్చు కొంటూ రెల్లుపాదకేసి వడిచారు.

అతనిలో ఇంకా కొన ఊపిరేమైనా ఉందేమోనన్న ఆశతో అడవాళ్ళంతా కల్చి అతన్ని గట్టుమీదకి మోసుకొచ్చి వదుకోబెట్టారు.

పెద్దమ్మా తన పనిటతో అతని మొహం తుడి

చింది. అతని ఒంటిమీద చొక్కా తీసి పిండింది. అతని ఒంటిమీద ఉన్న గాయాలు చూసి అడవాళ్ళంతా గుండెలమీద చేయి వేసుకున్నారు. "ఇన్ని గాయాల్లో ఇతను బ్రతికున్నాడంటే" కారణజన్ముడై ఉండాలి అంది పెద్దమ్మా. అతను నీళ్ళేమైనా మింగాడేమోనని అతని కడుపు ఒత్తి నీళ్ళు కక్కించాలనుకున్నారు. అలా చేస్తే అతని ఒంటలో ఇంకా ఏమైనా రక్తం ఉంటే అది కాస్తా బయటికి వస్తుందేమోనని భయపడ్డారు. తడిచిన అతని చొక్కాతో అతని ఒంటిమీద ఉన్న గాయాలు తుడిచారు. "డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకెడితే భతుకుతాడేమో"నంది చాకలి ఈరమ్మ.

"డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళేలోగానే బాబు ప్రాణా లొదిలేస్తాడు. డాక్టర్ ఇటు తీసుకురండి" అంది మంత్రసాని మనవరాలు.

"అగెత్తుకెళ్ళండేహె" అని తొందరచేసింది పెద్దమ్మా. ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ కేసి పరిగెట్టారు.

అలాగ ఆ అడవాళ్ళ ద్వారా ఆ కబురు ఊరంతా పాకింది. ఎక్కడెక్కడున్న వాళ్ళూ వరుగెత్తుకొచ్చేరు. కబురు తెలిసిన డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు కూడా

అక్కడికి హడావుడిగా వచ్చాడు. చేయి పట్టుకుని అతని నాడిని పరీక్షించేడు. స్పైట్ పెట్టి గుండె కొట్టుకొంటుందో లేదో చూశాడు. ఆ తరువాత పెద్దనీ విరిచాడు.

చుట్టూ ఘూగినవాళ్ళకి ఆర్థం కాలేదు. "ఇతను బతుకుతాడా లేదా" అని అడిగేడు ఒక ముసలాయన.

"ఇతన్ని చంపేశారు" అని చెప్పాడు డాక్టర్.

అన్నడు అందరూ ఒక్క క్షణంపాటు చిత్తరపోయారు. ఆ తరువాత ఆ శవంకేసి పరిశీలనగా చూశారు. అతనికి పట్టుమని పాతికేళ్ళు ఉండవు. నాజాగా ఉన్నాడు. మొహం అమాయకంగా ఉంది. అతని వంటిమీద ఉన్న జీన్ ప్యాంటూ, షర్టు నుబట్టి చూస్తే చదువుకున్న వాళ్ళా ఉన్నాడు. అతని గడ్డం బాగా మాసిపోయి ఉంది. అలాగని అతను బద్ధకస్తుడిలా లేడు. మాసిన గడ్డంలో ఏదో పొందికా అందం ఉన్నాయి. అతను ఆలోచనల భారంతో గడ్డం చేసుకోవడం మరచిపోయిన వాళ్ళా ఉన్నాడు. ఇంతటి సుకుమారుని, ఇంతటి అమాయకుడిని, ఇంతటి బుద్ధిజీవిని చంపాల్సిన అవసరం ఎవడికైనా సరే ఎందుకు కలిగిందోనని వాళ్ళంతా ఆశ్చర్యపోయారు.

"ఇతన్ని తుపాకులో కాల్చి చంపారు. ఇది మామూలు వాళ్ళు చేసిన పని కాదు. ఏ నక్క లైట్లో, పోలీసులో, మిలటరీ ఓల్ఫ్ చేసిన పనే ఉంటుంది" అని చెప్పేడు డాక్టర్.

అందరికీ గుబులు బయలుదేరింది. అంటే తమ చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడో భీకరమైన యుద్ధం జరుగు తున్నట్లుంది. ఆ యుద్ధం అక్కణ్ణించి పాకి పాకి తమ ఊరుమీదకి పెనుతుపానై విరుచుకుపడు తుందేమోననిపించింది. అయితే ఆ యుద్ధంలో ఈ బాబెవరై ఉంటాడు? అన్న ప్రశ్న వాళ్ళకి ఎదు రైంది. అది గ్రహించినట్టుగా డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు, నక్కలైట్లనే పోలీసులు ఇలాగ చిత్రహింసలు పెట్టి సంవృతున్నారు అన్నారు.

ఇది వినిగానే అక్కడున్న వాళ్ళ హృదయాలు ద్రవించాయి. అక్కడున్న వాళ్ళందరికీ ఆ శవం తమ తమ్ముడిలానో, అన్నలానో, కన్నకొడుకుడి లానో కనిపించింది. అందరి కళ్ళలోనూ నీళ్ళు తిరిగాయి.

"ఈ బాబునివ్వడేటి సేదాం?" అని అడిగింది పెద్దమ్మ.

"మనూ, నేనూ సేసేదేటి? పోలీసోళ్ళకి కబు రెడితే ఆళ్ళే వచ్చి చూసుకుంటారు" అన్నాడు అక్కడే ఉన్న మునసబు.

అలనాడెవ్వడో నీలమ్మ కూతురు కాలుజారి కాల వలో పడి చచ్చిపోయినప్పుడు పోలీసులొచ్చి చేసిన యాగీ అంతా ఇంతా కాదు. శవాన్ని నీళ్ళలోంచి తీయించారు. ఆ శవాన్ని ఎవర్నీ ముట్టుకోనివ్వ లేదు. కన్న తల్లిదండ్రుల్ని కూడా శవం మీద పడి ఏడవనివ్వలేదు. ఊరందరూ చూస్తుండగానే డాక్టర్ని పిలిపించి కాలవ ఒడ్డునే బిడ్డకి పోస్టుమార్టం చేయించారు. అప్పుడా పోస్టుమార్టంని బలవంతంగా చూడాల్సి వచ్చిన నీలమ్మకి కన్న పేగునించి మంత్ర సాని బిడ్డని వేరు చెయ్యడానికి బొడ్డు కోసినప్పుడు కలిగిన బాధకంటే ఎక్కువ బాధ కలిగింది. చూడ లేక అందరి కళ్ళలోనూ నీళ్ళు తిరిగాయి.

బిడ్డపోయిన బాధకంటే నీలమ్మకి పోలీసోళ్ళు పెట్టిన బాధ ఎక్కువైంది.

ఇది గుర్తుకొచ్చి అక్కడున్న ఆడవాళ్ళంతా 'ఒడ్డు... ఒడ్డు పోలీసోళ్ళని పిలవద్దు' అన్నారు.

"...పిలవకుండా కదరదు!" ఇది మామూలు కేస మకొన్నారేటి? మర్డర్ కేసు. ఆడేటి? మీ ఆళ్ళేపోడా? మీ ఆమ్మోపోడా? మీరింతలా ఇదై పోతున్నారు" అని కనురుకుని పోలీసులకి కబు రెట్టడానికి చరచరా అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు మునసబు.

అప్పడెందుచేతో కానీ అక్కడంతా నిశ్శబ్దం అలు ముకొంది. ఎవ్వరూ గలగలా శబ్దంచేస్తూ పారే కాలవలోని నీళ్ళు గడ్డ కట్టుకుపోయినట్లుంది. గట్టుమీద ఉన్న రావిచెట్టు పైన ఉంటున్న పక్షులన్నీ మౌనంగా ఉండిపోయాయి.

పరిస్థితేమిటో అర్థంకాక, ఆయోమయంగా చూస్తూ ఉండిపోయారు. ఎవరికా వాళ్ళు అక్క ణ్ణించి వెళ్ళిపోతే మంచిదికదానమకొన్నారు. అలాగ చేస్తే శవం దిక్కులేనిదైపోతుందని దిగులుపడ్డారు.

అక్కడున్న కూలీ వాలీ తప్ప మిగిల్చాళ్ళంతా వెళ్ళిపోయారు. "ఈ బాబెవరై ఉంటారో?" అని అడిగింది చాకలి లచ్చి.

పెద్దమ్మ కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. తమ వయ సులో ఉన్నప్పుడు తన ఇంటి ముందర ఉన్న మురికి గుంటలో ఒక పసిబిడ్డ శవం పడివుంది. అది చూసి తనమీద కన్నేసి ఉంచిన కంప్లూక్టర్ ల బిడ్డ తమ కని పారేసిన బిడ్డనని వుకారు వుట్టించాడు. అప్పటినుంచి తనని ఎవరూ గౌరవంగా చూడలేదు. ఒకరితో చెడిన దానిని పదిమందితో చెడితే తప్పేమిటన్నట్టుగా చూశారు. దీంతో తనని పెళ్ళి చేసుకోవడానికి ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. వయస్సు మీరిన తరువాత తమ అందరికీ పెద్దమ్మే అయింది. ఇప్పుడు దిక్కులేకుండా పడివున్న ఈ బిడ్డని తన బిడ్డ అనుకుని తనకి ఒదిలెయ్య వచ్చును కదా? అప్పుడు ఈ బిడ్డ విషయంలో తమ చెయ్యని తప్పకు తనకు ఏ శిక్ష వేసినా భరించడానికి తమ సిద్ధంగానే ఉంది. పెళ్ళి పెటాకులు లేని గొద్రాల్లా చచ్చే కంటే, దిక్కులేని వాళ్ళకి తల్లిలా ఉండిపోవడం మేలనిపించింది.

స్త్రీ సహజమై ఉండే "బిడ్డ తల్లి కావాలన్న" తపవ ఆమెలో పొంగి పొర్లి ఆమె కళ్ళలోంచి కన్నీళ్ళై ప్రవహించింది.

మిగిల్చి కూలీలంతా పెద్దమ్మ చుట్టూ మూగారు. "ఈ బాబు ఎవరైతేనే? ఒక మనిషి యింకో మని షికేమోతాడో ఈ బాబు మనకదే అవుతాడు" అంది పెద్దమ్మ.

శవంమీద ఈగలు ముసురుతున్నాయి. వరి చేలమీదనించి సన్నగా వస్తున్న సైరగాలికి ఈగలు శవంమీద గాయాలనుంచి తమ స్థానాన్ని మార్చు కుంటున్నాయి తప్ప శవాన్ని ఒదిలివెళ్ళడం లేదు.

"చీ.. పాడు ఈగలు" అంటూ కొంగుతో ఈగల్ని పారద్రోలింది పెద్దమ్మ.

అంతా శవం చుట్టూ కూర్చుని శవంమీద ఈగలు వాలకుండా వినరసాగారు.

పాలం వమలు ప్రక్క పెట్టినందుకు కోటిరెడ్డి దొరగారి పాలేరుకి విసుగ్గా ఉంది. "ఏంటి లంజలారా! పనికి రారా" అని అరిచాడు.

"రాకేటి సేస్తాం. ముందు ఈ బాబు సంగతేలో తేలనివ్వండి" అని చెప్పారు వాళ్ళు.

దిక్కుమూల్చి శవానికి, యీళ్ళకి ఉన్న సంబంధం ఏటో అతనికర్థం కాలేదు. ఎందుకైనా మంచిదని పరిగెత్తుకెళ్ళి ఆ విషయాన్ని కోటిరెడ్డిగార్ని చెప్పాడు. కోటిరెడ్డిగారు అలోచనలో పడ్డారు.

కోటిరెడ్డిగారు ఆ ఊళ్ళోకల్లా పెద్దరైతు. ఆ ఊరు ఒక సంస్థానమైతే ఆ సంస్థానానికి ఆయన జమీందారు. ఆయన మాటకెదురు లేదు. ఆ ఊళ్ళో తగవులన్నింటికీ ఆయనే తీర్పు చెప్పాలి. ఆయన కుక్కని చూపించి "ఇది కుక్క కాదు నక్క" అంటే "అవునయ్యా ఇది నక్కే"నని ఒప్ప కోవాలి. కాదన్నాడు ఇంతవరకూ ఎవరూ లేరు. ఆయన్ని కాదంటే కూలీలకి కూలీ దొరకడు. బ్రతుకు బజార్లో పడుతుంది. అందుచేత ఎవరూ ఆయన్ని కాదనరు. ఊర్లోకి అధికార్లవరు వచ్చినా ముందాయన్ని దర్శించకుండా ఉండరు. రాజకీయ వాయకులొస్తే ఆయనింట్లోనే బస. అందుచేత ఆ ఊరుకి సంబంధించినంతవరకూ ఆయనిల్లు

వచ్చేవారం
అల్లం రాజయ్య
(పెద్ద కథ)
ప్రత్యర్థులు

గవర్నమెంట్ హెడ్ ఆఫీసలా ఉండేది. ఆయన అలా అలోచనలో ఉండగానే టాప్‌నించి పోలీసులొచ్చారు. జేస్ దిగగానే ఇన్‌స్పెక్టర్ లతీఫ్ ఉద్దీన్ "నమస్తే సాబ్" అన్నాడు. అలాగని చేతు లెత్తి అతను నమస్కారం చెయ్యలేదు. నోటితోటి అన్నాడు.

నరందాలో పడక్కూర్చీలో ఎదురుగా ఉన్న స్టూల్ మీద కాళ్ళు పెట్టుకూర్చున్న కోటిరెడ్డిగారు. ఎందు చేతో అంత గంభీరంగా కనిపించలేదు. కంటలో నలకనడద్ద పులిలా ఉన్నారు. అందుచేత పోలీసాడికి కాస్తంత లోకువగా కనిపించాడు.

"నమస్తే... నమస్తే... మీ కోసమే చూస్తుండాను రా కూర్చో" అన్నాడు కోటిరెడ్డి.

"కూర్చోడానికి టైం లేదు. అక్కడ శవం ఉంది. చీకటి పడకముందే సంచనామా చెయ్యాలి. నని అయ్యేసరికి చీకటి పడుతుంది. భోజనానికి ఇక్కడే ఉంటారే" అన్నాడు లతీఫ్ ఉద్దీన్.

"చచ్చినాడు నక్కలైట్ కాదు కదా?" నని సందేహం వెలిబుచ్చాడు కోటిరెడ్డి.

"నాలు కోడ్లి తిని పాన్నాశ్చింది" అని చెప్పి తిరిగి జేస్ ఎక్కాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

పోలీస్ జేస్ కదిలింది.

దిక్కుమార్లోడి పావు తన మీదకొచ్చి పడిన ట్టనిపించింది కోటిరెడ్డికి. పోలీసాళ్ళ భోజనాలకి ఏర్పాటుచెయ్యమని గుమస్తాకి చెప్పి పాలేర్షింటుపెట్టుకుని బయలుదేరాడు కోటిరెడ్డి.

శవాన్ని చూడగానే ఇన్‌స్పెక్టర్‌కి అది తెల్లారు జామున గోదావరికివలె ఉన్న అడవిలో జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌లో గాయపడ్డి రవీంద్రదని అర్థమైంది. అలాగ గాయపడ్డవాడు యీ ఊళ్ళోకెట్లా వచ్చి చనిపోయాడన్నది అతనికి అర్థం కాలేదు. అలో చిన్నానే అక్కడ మూగిన జవాన్ని ఒక వక్కకి జరగమని ఆదేశించాడు.

జనమంతా కాలవ ఒడ్డున ఉన్న మర్రిచెట్టు క్రిందకి వచ్చి నిల్చున్నారు.

శవ సంచనామా జరుగుతున్నప్పుడు కోటిరెడ్డి అక్కడికొచ్చాడు. శవాన్ని సరిశీలనగా చూశాడు. ఆ మనిషినతడు ఆ ఊళ్ళో ఎవ్వడూ చూసి వట్టనిపించలేదు. కరణాన్ని, ముననబుల్బుడిగాడు "మీరెవ్వడైనా ఈ మనిషిని చూశారా"నని.

"లేదు.. లేదు" అన్నారు వాళ్ళు.

ఈ మనిషికి వీళ్ళకి సంబంధం లేకపోతే అళ్ళు ఎందుకింత ఇద్దెపోతున్నారో అతనికంటువట్టలేదు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ లతీఫ్ ఉద్దీన్ వైర్‌లెస్‌లో పై అధికారితో మాట్లాడి శవానికి డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు చేత అక్కడికక్కడే పోస్టుమార్టం చేయించాడు.

అది చూసిన అందరి కడుపుల్లోనూ తిప్పింది. కోటిరెడ్డి ప్రక్కకి వెళ్లి దోక్కొచ్చాడు. కూలీల కళ్ళమ్మట నీళ్ళు తిరిగాయి.

"నియమ్మ గవ్వలిడ్డో..."నంది లచ్చి.

పెద్దమ్మ కడుపులోంచి దుఃఖం తన్నుకువచ్చి

ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక * 26-12-97

శోకరూపం దాల్చింది.

ఆ బాధ పెనుతుపానై నిరుచుకువడి తనుని కబలిస్తుండేమోనని భయపడ్డారు కోటిరెడ్డి, సెట్టి సుబ్బయ్య, కరణం ముననబులు. ఒకరి మొహాలో కరు చూసుకుని మొహాల్లోటి మాట్లాడుకున్నారు.

వాళ్ళకి మనిషికి మనిషికి ఉన్న సంబంధం ఏమిటో మనుషులకీ బాధతో ఏర్పడే అనుబంధం ఎలాటడో అర్థం కాలేదు. అందుచేత ఆ చచ్చిన వాడికి వాళ్ళకి ఏదో బలమైన సంబంధం ఉందన్న నిర్ధారణకి వచ్చారు. సరిగ్గా అలాంటి నిర్ణయానికి పోలీసులు కూడా వచ్చారు.

పోస్టుమార్టం అయిన తరువాత "ఈ శవం తాలూకు వాళ్ళెవరైనా ఉన్నారా" అని అడిగాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. మేం ఉన్నామంటూ ఎవరూ ముందుకు కూడా రాలేదు.

"అయితే ఈ శవాన్ని మేమే తగలేస్తాం" అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

"నేనున్నాను" అంటూ అనేకంగా కళ్ళు తుడుచుకుని ముందుకు వచ్చింది పెద్దమ్మ.

ఇన్‌స్పెక్టర్ లతీఫ్ ఉద్దీన్‌తో సహా అందరూ ఒక్కసారి ఖంగుతిన్నారు.

సందేహం లేదు ఈ ఊళ్ళోవాళ్ళకి నక్కలైట్‌తో సంబంధం ఉంది అనుకున్నాడు.

"అయితే నీకు నక్కలైట్‌తో సంబంధం ఉందన్న మాట" అన్నాడు సందేహిస్తున్నట్లుగా.

"అయ్యా ఆ బాబెనరోమాకు తెలవదు. ఇంతకు ముందర మేం ఎవ్వడూ ఆ బాబుని చూసెరగం. పాటి మనిషి కాబట్టి ఆ మనిషిని దిక్కులేనోళ్ళని సెయ్యడం పెద్దమ్మకిస్తంలేదు. కనుక దానం సెయ్యడానికి ముందుకొచ్చింది" అని చెప్పింది మంత్రసాని.

"సంబంధం ఉందో లేదో తేల్చడానికి మాతో పట్నానికి తీసుకెళ్ళాలి" అని పెద్దమ్మని వ్యావ్ ఎక్కించాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

రవీంద్ర శవాన్ని కూడా వట్టం తీసుకువెళ్ళారు. ఆ తరువాత దాన్ని ఏం చేశారో ఎవరికీ తెలవదు. పెద్దమ్మని ఇంటరాగేషన్ పేరిట రోజుల తరబడి ఎవరికీ కనిపించనివ్వకుండా చేశారు.

చివరికి కూలీలంతా కోటిరెడ్డిని నిలేశారు. ఎలాగైనా పెద్దమ్మని ఇడిపించుకు తీసుకురమ్మని బ్రతిమాలారు. వసులకి వెళ్ళడం మానేసి తిండి తిప్పలు లేకుండా అతని ఇంటిముందే పడి ఉన్నారు.

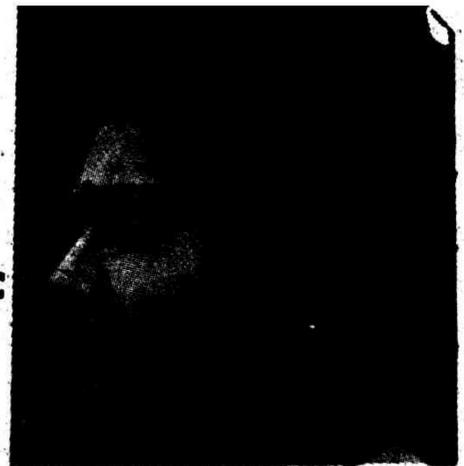
వాళ్ళ దోహటి చూసి కోటిరెడ్డి భయపడ్డాడు. వాళ్ళ వెనక ఏదో బలమైన శక్తి ఉందనుకొన్నాడు.

సెట్టి సుబ్బయ్య పెద్దమ్మని ఇడిపించడానికయ్యే ఖర్చు తానే పెట్టుకుంటానని ముందుకు వచ్చాడు. అకలితో చచ్చిపోతున్నా ఎంగిలిచెయ్యి నిసరదానికి వెరసే సెట్టిలో అంత మార్పు రావడం అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

"బంజరు భూములు దున్నుకోండి మీ పేరు మీద పట్టాలిప్పిస్తారు" అంటూ స్వయంగా అర్జీలు

తరుము 75వ పేజీలో

స్వీట్స్

తారామయ్యగారి మనవరాలు' సినిమాలో తన నటనతో యువకుల కలలరాణి అయిన నటి మీనా ఇటీవల రెండు వారాలపాటు చైనాలో హాలీడే పర్యటన ముగించుకుని వచ్చింది. సినిమా మాటింగ్‌తో బిజీగా వుండాల్సిన మీనా ప్రస్తుతం పెళ్లికోసం కంచీ పురం పట్టుచీరలు కొనడంలో నిమగ్నమై ఉందని చెన్నైలో గునగనలు వినిపిస్తున్నాయి. డైరెక్టర్ సేరన్‌ను పెళ్లి చేసుకుంటుందని వినిపిస్తున్న ఈ వార్త విషయమై మీనాను అడిగినప్పుడు 'జీవితంలో తాను సాధించాల్సింది ఇంకా చాల వుందని, ఇవ్వుట్లో పెళ్లి చేసుకుని పిల్లల్ని కనే ఉద్దేశ్యం లేదని' అంటోంది. లోగట్టు సేరన్ కెరుక!!

అతి త్వరలో
'చక్కెలి
గింతలు'
శ్యామలసోపాఖ్యానం
అట్
'మాస్టర్'

9వ పేజీ కుటుంబం

తయారుచేసి కూలిలో సంతకాలు పెట్టించుకున్నాడు కరణం. అంతకుముందు ఆతనెన్నడూ కూలికి, పెద్ద రైతులకి మధ్యన చిన్న చిన్న తగాదాలు వస్తే రైతులవక్షమే మాట్లాడేవాడు.

"నక్కలైట్ల విషయంలో పోలీసులు తన మాట ఎవరు" అని చెప్పాడు కోటిరెడ్డి.

"పెద్దమ్మ ఎవరో మీకు తెలవదా"నన్నారు కూలిలు.

ఎరిముండకీ విజంగా నక్కలైట్లతో సంబంధం ఉంది ఉంటుందా?నని ఆలోచించాడు. ఏ వుట్టలో ఏ సాముంటుందో మనకేటి తెలుసునని సరి పెట్టుకున్నాడు. ఇన్నాళ్లనించీ లేంది ఈ మూకకి ఇవ్వడు తన ముందుకొచ్చి తనని నిలేసే ధైర్యం ఎలాగొచ్చిందని సందేహించాడు. పెద్దమ్మకే కాదు ఈశ్రీకి కూడా కాస్తాకూస్తా నక్కలైట్లతో సంబంధాలు ఉంది ఉంటాయన్న నిర్ధారణకొచ్చాడు.

రోజులు మారిపోతున్నాయి. ఊళ్ళు మారిపోతున్నాయి. మనుషులు మారిపోతున్నారు. మరలాంటవ్వడు ఎవర్నీ వమ్మడానికి వీలేదు అనుకున్నాడు కోటిరెడ్డి.

"తెలవకేటి.. తెలుసుకానీ యిందులో నేను చెయ్యగలిగిందేమిటి?" అన్నాడు కోటిరెడ్డి.

"పెద్ద పెద్ద కేసులు మాఫీ చేయించిన మీకు, ఉత్తిపుణ్యానికి వట్టుకెళ్ళిన పెద్దమ్మని ఇడిపించడం ఒక లెక్క కాదు" అన్నారు నాళ్ళు.

"అలాగే చూద్దాం" అని లేచి లోపలికెళ్ళాడు కోటిరెడ్డి.

కోటిరెడ్డికి తెలిసినంతవరకూ గోదావరికనతల నక్కలైట్లు భూస్వాముల్నించి భూములు లాక్కొని పేదలకి వంచుతున్నారు. కాదంటే భూస్వాముల్ని చంపేస్తున్నారు. రవీంద్ర శవం తమ ఊళ్ళో దొర

దేంజరస్

నివాసం అయింది. ఇంక మీరు లైఫ్ ము ఇన్సూర్ చేయాలి అన్నాడు ఏజెంట్.

ఫర్వాలేదు లేవయ్యా. మా ఆవిడ అంత దేంజరస్ మనిషేం కాదు అన్నాడు. బాలాజీ.

-కాల్ గడ్డ వెంకట్రావు

కదాన్ని బట్టి చూస్తే ఈ ఊళ్ళో నాళ్ళకి కూడా నక్కలైట్లతో సంబంధం ఉందనిపిస్తోంది. తనమీద ఊళ్ళో ఉన్న రైతులకి కోసం ఉండటానికి నవాలక్ష కారణాలు ఉన్నాయి. మరలాంటవ్వడు సీకట్లో తల్లి పుల్లో పోరాడడం కుదరదు. అందుచేత ఊర్ దిలి ఎఫ్ పోవడం శ్రేయస్కరం అనుకున్నాడు. ఆ రాత్రికి రాత్రి మూట కట్టుకోగలిగినన్ని వస్తువుల్ని మూటగట్టుకుని ఊర్ దిలిపెట్టి వెళ్ళిపోయాడు కోటిరెడ్డి.

పెద్దమ్మనించి నమాచారం ఏమీ రాబట్టుకోలేని పోలీసులు ఆ మర్నాడే ఆమెని వదిలేశారు.

ఊరంత సంబరంగ వండగ సేసుకొన్నారు. పెద్దమ్మ అవ్వడు చెప్పింది, "ఆ చనిపోయినతని పేరు రవీంద్ర అట. అతనికీ నాకూ ఉన్న సంబంధం ఏమిటి? అని పోలీసులు వన్న

కానా ఇబ్బంది పెట్టారు" అని. ఆ తరువాత పెద్దమ్మకి ఆ బిడ్డతో ఉన్న వ్యాధయ సంబంధం కట్టు తెంచుకుని కన్నీళ్ళే ప్రవహించాయి.

"ఇంతకీ ఆ బాబు ఎవరై ఉంటాడు" అని అడిగింది సీతమ్మ.

"ఎవరైతేనేం ఆ బాబు ఒక వీరుడు. చచ్చి కూడా మనకి మేలు చేశాడు. ఆ బాబుని మనం మరిచిపోవద్దు" అంది పెద్దమ్మ.

ఆ తరువాత అంతా కలిసి రవీంద్రకి విగ్రహం చేయించి ఆ ఊరి మధ్యన ప్రతిష్ఠించారు.

అప్పట్నుంచీ రవీంద్ర విగ్రహం ఎవర్నీ తన్ను చెయ్యకుండా చూస్తోంది. దుర్మార్గాన్ని, దౌర్జన్యాన్ని ఊరి బయటకు తరిమికోట్టింది.

రవీంద్రకి ఆ ఊరికి ఉన్న సంబంధం తెలుసుకోవడానికి కూడా పోలీసులు ఊళ్ళోకి వెళ్ళు రావడానికి అడిశారు. రవీంద్ర కళ్ళలో ఊళ్ళో నాళ్ళెక్కడ తమని చూస్తారోవన్న భయం నాళ్ళని పీడించింది. అందుచేత ఒకరోజు రాత్రివూటో నాళ్ళు గ్రామం మీద దాడిచేశారు.

"అన్నా మమ్మల్ని కాపాడు!"

"బిడ్డా మమ్మల్ని కాపాడు!" అంటూ జనం విసుగెత్తి అరిచారు. పోలీసుల గుండెల్లో రవీంద్ర విగ్రహం వగిలింది. అందులోంచి శతకోటి రవీంద్రలు బయటికి వచ్చారు.

దారితెమ్మని వదిలేసి తలా ఒక దిక్కుకు పరిగెట్టారు.

దెయ్యాల పీడా విరగడ చేసినందుకు జనం రవీంద్ర విగ్రహానికి మొక్కారు.

అప్పటినించీ రవీంద్ర ఆ ఊరికి అరాధ్యదైవం అయ్యాడు.

మనసు పారల్లో

ఊటలా వుట్టిన అనుభవాలు
 కలల నముద్రాల మీద
 అలలుగా దొర్లుతాయి...
 బతుకు కాఠిన్యం అడవిలా రూపాంతరం చెందినవుడు
 టేకుటాకుల మీద వెన్నెలపాలు నొలికినవుడు
 పిల్లతెమ్మెర వీచికల్లో విద్రలోయలోకి జారివవుడు
 కలగవడం వొక వింత అనుభూతి...
 కుబుసం విడిచిన నల్లతాచుల్లాంటి భీకర రాత్రుల్లో మంచుచీరెలు ధరించి
 చలివన్నావరించినవుడు
 విద్ర వరించక నాలాంటి ఎందరో
 గజగజ వణుకుతూ మంచుశిలలొతున్నవుడు చిటిపోయో కలతెగిన రాగమే...
 పట్టని విద్ర కోసం ఫోం బెడ్డుల్లో పరితపించే
 నల్లధన స్వాములకు విద్ర ఖరీదైన వస్తువే

స్వప్నచింత

కల అందని ద్రాక్షఫండే...
 సిడికెడన్నం కోసం చెమట నదుల్లో ఈదులాడే గ్రామికుడికి
 విద్ర వడ్డించిన విస్తరే.
 కల రంగుల కథే...
 విద్రలేమి
 కలదారిద్ర్యం
 మానసిక దౌర్బల్యమే
 కలల రీతులెన్నయినా స్థూలంగా కలకలే-
 మనో వైజ్ఞానికులకింకా
 కల అంతుచిక్కని రహస్యమే-
 కల్లోల సమాజంలో కలలు చిత్ర విచిత్రమే-
 ఆరోగ్యమైన అందమైన మనసులో
 కలసౌభాగ్యం అమృతప్రాయం.

దామోర రాములు